

Abstract til Trafikdage - Kvaliteten af selvrapportering af trafikulykker

Dette abstract præsenterer kort mit igangværende kandidatspeciale, herunder en beskrivelse af, hvad der undersøges og hvilke metoder der bruges i den forbindelse.

Den officielle ulykkesstatistik omfatter de politiregistrerede trafikulykker, som danner grundlag for det danske trafiksikkerhedsarbejde. Sammenlignet med data fra Landspatientregisteret (LPR), sker der langt flere trafikulykker, særligt blandt bløde trafikanter, som ikke rapporteres af politiet, hvorfor der forekommer et stort mørketal i politiets data. (Vejdirektoratet, 2022) Dette kan medvirke til, at midler prioriteres forkert ift. at forebygge trafikulykker i fremtiden (Forskningsprojektet "Bedre data om trafikulykker", N.a.). Til trods for, at langt flere trafikulykker registreres i LPR, er ulykkesinformationerne, herunder vej- og trafikrelaterede oplysninger, begrænset sammenlignet med politiets rapporteringer. (Vejdirektoratet, 2022) Spørgsmålet er derfor, hvordan mørketallet kan reduceres og samtidig sikre tilstrækkelig detaljeret ulykkesinformation, så langt flere trafikulykker kan forebygges i fremtiden.

Trafikforskningsgruppen har arbejdet en del med selvrapportering af trafikulykker i et forsøg på at reducere mørketallet. I øjeblikket er forskningsprojektet *Bedre data om trafikulykker* i gang, hvor patienter, som behandles på en akutmodtagelse efter en trafikulykke, får tilsendt et spørgeskema med henblik på selvrapportering af ulykken. Formålet er at indsamle information om skademekanismer og ulykkeslokaliteter, som ikke nødvendigvis noteres i akutmodtagelsens data. Dette skal bidrage med viden om, hvor ulykkerne sker, og hvilke faktorer der kan forklare hvorfor de finder sted. Selvrapportering af trafikulykker kan derfor være en måde at supplere politiets rapporteringer og dermed sikre, at trafiksikkerhedsarbejdet tager udgangspunkt i et større udsnit af trafikulykker og ikke primært bilulykker. (Forskningsprojektet "Bedre data om trafikulykker", N.a.)

Et kernespørgsmål i al dataindsamling om trafikulykker er datakvaliteten. Særligt omkring selvrapportering har det været diskuteret, om den skadelidte "pynter" på sin egen rolle i ulykken (af Wåhlberg, Dorn, & Kline, 2010) (Kamaluddin, Andersen, Larsen, Meltofte, & Várhelyi, 2018), men også politirapporterede data og data i LPR er underlagt usikkerheder (Møller, 2019). I mit speciale undersøges kvaliteten af selvrapportering af trafikulykker vha. flere metoder. Der udarbejdes et litteraturstudie med det formål at indsamle viden ift. selvrapportering af trafikulykker baseret på tidligere studier. Desuden inddrages studier, der har undersøgt kvaliteten af politi- og akutmodtagelsesdata, som kan bruges til at sammenholde de forskellige datakilder. Ydermere gennemføres en række interviews, herunder med flere af de skadelidte samt ét interview med en ansat fra Nordjyllands Politikreds. Interviewene med de skadelidte bruges til at undersøge hvorvidt der er overensstemmelse mellem besvarelserne angivet i spørgeskemaundersøgelsen og besvarelserne i interviewet. Samtidigt bruges det til at undersøge, hvorvidt de skadelidte oplever, at visse spørgsmål kan føre til mindre ærlige svar. Interviewet med en ansat fra Nordjyllands Politikreds skal bruges til at undersøge deres praksis ift. at optage rapport af trafikulykker. Foruden litteraturstudie og interviews undersøges det, hvilke selvrapporteringer der kan genfindes i politiets data og LPR. Besvarelserne sammenlignes imellem datakilderne for at undersøge, om disse stemmer overens eller afviger fra hinanden. Til denne analyse benyttes statistiske test.

Jeg er på nuværende tidspunkt midt i mit speciale, som afleveres den 4. juni 2025. Resultaterne vil derfor foreligge til trafikdage.

Referencer

- af Wåhlberg, A. E., Dorn, L., & Kline, T. (Marts 2010). *The effect of social desirability on self reported and recorded road traffic accidents*. Hentet fra <https://www-sciencedirect-com.zorac.aub.aau.dk/science/article/pii/S1369847809000783>
- Forskningsprojektet "Bedre data om trafikulykker". (N.a.). Hentet fra <https://www.build.aau.dk/web/bedre-data-om-trafikulykker/om-projektet>
- Kamaluddin, N. A., Andersen, C. S., Larsen, M. K., Meltofte, K. R., & Várhelyi, A. (Juni 2018). *Self-reporting traffic crashes - a systematic literature review*. Hentet fra https://link.springer.com/article/10.1186/s12544-018-0301-0?utm_source=getftr&utm_medium=getftr&utm_campaign=getftr_pilot&getft_integrator=scopus
- Møller, K. M. (2019). *Self-reports of traffic accidents*. Hentet fra https://vbn.aau.dk/ws/portalfiles/portal/549532889/PHD_Katrine_Meltofte_Moeller_E_pdf.pdf
- Vejdirektoratet. (Maj 2022). *Håndbog Trafiksikkerhedsberegninger og ulykkesbekæmpelse*. Hentet fra <https://www.vejdirektoratet.dk/sites/default/files/2022-07/H%C3%A5ndbog-Trafiksikkerhedsberegninger%20og%20ulykkesbek%C3%A6mpelse.pdf>